

Standardy przygotowania prac pisemnych

1. Uwagi ogólne

W czasie trwania studiów licencjackich student/ka filologii polskiej zobowiązany/a jest napisać dwie prace roczne, których zakres obejmuje treści przedmiotów studiowanych na poszczególnych latach studiów. Ocena z pracy jest wpisywana do indeksu i punktowana (przyznano jej 2 punkty ECTS).

Studenci pierwszego roku piszą pracę roczną z jednego spośród następujących przedmiotów¹:

- literatura staropolska;
- literatura oświeceniowa;
- poetyka;
- analiza dzieła literackiego;
- gramatyka opisowa języka polskiego;
- wiedza o kulturze;
- podstawy dydaktyki (tylko studenci specjalizacji nauczycielskiej);
- nauka o komunikowaniu (tylko studenci specjalności dziennikarstwo);
- historia książki (tylko studenci specjalności edytorsko-medialnej);
- podstawy warsztatu dziennikarskiego – dzienn. prasowe (tylko studenci specjalności dziennikarstwo).

Studenci drugiego roku piszą pracę roczną z jednego spośród następujących przedmiotów²:

- literatura romantyzmu;
- literatura pozytywizmu;
- gramatyka opisowa języka polskiego;
- gramatyka historyczna języka polskiego;
- stylistyka praktyczna;
- leksykologia i leksykografia;
- analiza dzieła literackiego;
- literatura dla dzieci i młodzieży (tylko studenci specjalizacji nauczycielskiej);
- kultura mniejszości narodowych i etnicznych (tylko studenci specjalności PMiR);
- komunikacja językowa w Internecie (tylko studenci specjalności PMiR);
- wystąpienia publiczne i teksty użytkowe (tylko studenci specjalności PMiR);
- literatura dla dzieci i młodzieży (tylko studenci specjalizacji nauczycielskiej);
- komunikacja niewerbalna (tylko studenci specjalności dziennikarstwo).

Poza tym studenci filologii polskiej (studiów pierwszego i drugiego stopnia), zgodnie z wymogami zaliczeniowymi podanymi przez prowadzących zajęcia dydaktyczne, piszą prace semestralne, zaliczeniowe, absencyjne itp. Ocena z tych prac nie jest wpisywana do indeksu, ale może stanowić podstawę zaliczenia określonego przedmiotu. Każda praca stanowi własność intelektualną studenta/ki i musi być pisana samodzielnie. Za

¹ Lista przedmiotów może się zmieniać, proponowana jest w każdym roku akademickim.

² Lista przedmiotów może się zmieniać, proponowana jest w każdym roku akademickim.

przedstawienie pracy będącej (w całości lub części) plagiatem grożą konsekwencje natury dyscyplinarnej i karnej.

[Zarządzenie nr 80/2013 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27.05.2013 w sprawie wprowadzenia regulaminu antyplagiatowego w Uniwersytecie Rzeszowskim].

2. Komponenty oceny prac pisemnych 2.1

Prace z historii literatury

I. Sposób realizacji tematu:

- student/ka zna i rozumie materiał rzeczowy, poprawnie go interpretuje, wykorzystuje podstawowe konteksty (o ile materiał tego wymaga);
- student/ka wykorzystuje w funkcji argumentacyjnej trafnie dobrany materiał rzeczowy (selekcjonuje materiał), prezentuje zagadnienia w ścisłym związku z tematem;
- student/ka jasno formułuje główną myśl wypowiedzi i trafnie dobiera argumenty;
- student/ka formułuje wnioski, sądy i opinie, funkcjonalnie wykorzystuje przygotowany materiał pomocniczy, konteksty (o ile temat tego wymaga);
- student/ka umiejętnie korzysta z odsyłaczy i poprawnie sporządza bibliografię;
- student/ka podejmuje próby wartościowania.

II. Kompozycja wypowiedzi:

- wypowiedź zorganizowana, tzn. z wyraźnym punktem wyjścia, podporządkowana zamysłowi funkcjonalnemu wobec tematu;
- wypowiedź z uporządkowaną argumentacją i z logicznym wnioskiem (zakończeniem);
- wypowiedź spójna o właściwych proporcjach, graficznie wyodrębnione poszczególne części.

III. Styl:

- jasny, żywy, swobodny, zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi;
- urozmaicona leksyka, brak powtórzeń.

IV. Język:

- język w całej pracy komunikatywny;
- poprawna, urozmaicona składnia;
- poprawne słownictwo, frazeologia, fleksja;
- brak błędów gramatycznych, interpunkcyjnych i ortograficznych.

V. Szczególne walory pracy.

2.2 Prace z analizy dzieła literackiego

Praca z przedmiotu *Analiza dzieła literackiego* ma wykazać następujące elementy wiedzy i umiejętności studenta/ki:

- sprawność warsztatu analitycznego i świadomość literacką;
- zrozumienie tekstu, ale nie dosłowność lektury;
- hierarchizację wyodrębnionych elementów analizy i określenie ich funkcji;
- zdolność skojarzeniową (konteksty interpretacyjne odnoszące się do autora, tekstów literackich, epok historycznych, literackich, kulturowych);
- próbę obiektywizacji sądów (uogólnienie, wnioskowanie);
- logiczność, przejrzystość i spójność wywodu;
- wartościowanie – ocenę utworu od strony ideowo-formalnej;
- poprawność językową wypowiedzi (gramatyczna, stylistyczna, ortograficzna, interpunkcyjna).

W ocenie pracy bierze się pod uwagę następujące elementy:

- zrozumienie tematu, zgodność treści z tematem;
- dobór materiału literackiego;
- umiejętność zastosowania różnych metod badania tekstu literackiego;
- rzeczowość treści;
- ujęcie tematu, argumentację własną, dojrzałość myślową;
- kompozycję pracy;
- poziom językowy (poprawność gramatyczną, stylistyczną, ortograficzną, interpunkcyjną);
- estetykę pracy (estetykę układu zewnętrznego uwidocznioną w akapitach, czytelne pismo, pożądana całość w maszynopisie lub w wydruku komputerowym);
- szczególne walory pracy.

2.3 Prace z leksykologii i leksykografii

Studenci wybierają jeden z proponowanych przez prowadzącego tematów lub sugerują własny.

Przykładowe hasła problemowe:

- zjawiska leksykalne w artykule prasowym;
- słowniki, ich rodzaje i użyteczność;
- rola frazeologii w literaturze, języku prasy, stylu potocznym.

Przy ocenie prac uwzględnia się następujące czynniki:

- znajomość zagadnień teoretycznych z poruszanego problemu (definicja pojęć, ich klasyfikacja itp.);
- zastosowanie wiedzy w praktycznej analizie tekstu: umiejętność wskazania zjawisk leksykalnych, ich klasyfikację formalną i semantyczną, interpretację w kontekście analizowanego tekstu;
- poprawność stylistyczno-językową;
- dobór bibliografii i umiejętność korzystania z niej;

- umiejętność redagowania tekstu (układ rozdziałów, kompletność tez, spójność treści itp.);
- estetykę pracy (układ graficzny, staranność zapisu itp.).

2.4 Prace z gramatyki opisowej

Podczas oceny prac z gramatyki opisowej zwraca się szczególną uwagę na następujące czynniki:

- wybór i sformułowanie tematu;
- kompozycję pracy (wymagane są: 1. wprowadzenie teoretyczne, 2. przedstawienie tezy, 3. przedstawienie problemu badawczego, 4. wnioski potwierdzające tezę);
- wartość merytoryczną pracy (zakres i reprezentatywność materiału przykładowego, poprawną analizę zebranych przykładów, sposób ujęcia problemu);
- opanowanie techniki pisania pracy (podział na tekst główny i poboczny, poprawność przypisów, przytoczeń i cytatów, bibliografia opracowana zgodnie z wymogami językoznawczymi i wydawniczymi, poprawność językową);
- operowanie stylem naukowym.

2.5 Pozostałe przedmioty

Dodatkowe kryteria przedstawiają Prowadzący dany przedmiot.

3. Kryteria oceny prac pisemnych

Każda praca pisemna winna być oceniona, zaś ocena powinna być poparta recenzją. W przypadku oceny niedostatecznej wymagane jest pisemne uzasadnienie oceny, w przypadku pozostałych ocen – wystarczy uzasadnienie ustne. Do oceny prac pisemnych stosuje się następującą skalę ocen: bardzo dobry (5,0), plus dobry (4,5), dobry (4,0), plus dostateczny (3,5), dostateczny (3,0) i niedostateczny (2,0). Oceny cząstkowe stosuje się przy częściowym spełnieniu kryteriów poszczególnych ocen.

Bardzo dobry: Student/ka otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli jego praca spełnia wszystkie poniższe kryteria:

- praca obejmuje pełny materiał programowy;
- autor wykazał się samodzielnością myślenia, krytycyzmem, swobodą interpretacyjną i sprawnością intelektualną;
- całość stanowi oryginalną kompozycję odpowiadającą założeniom tematu;
- właściwie wykorzystane zostały cytaty;
- styl jest bezbłędny, swobodny, jasny, słownictwo bogate, terminologia poprawnie stosowana;
- brak błędów ortograficznych, gramatycznych i interpunkcyjnych;
- całość tekstu czytelna i estetyczna.

Dobry: Student/ka otrzymuje ocenę dobrą, jeśli jego praca spełnia wszystkie poniższe wymogi:

- dobór materiału literackiego lub językowego i sposób jego wykorzystania świadczą o zrozumieniu tematu;
- temat ujęty logicznie, widoczna samodzielność wnioskowania;
- praca poprawna pod względem kompozycji, stylu i języka;
- dopuszcza się drobne nieścisłości rzeczowe;
- styl poprawny, swobodny, poprawna ortografia; dopuszczalne są nieliczne usterki stylistyczne, gramatyczne i interpunkcyjne.

Dostateczny: Student/ka otrzymuje ocenę dostateczną jeśli praca posiada pewne usterki:

- temat zrozumiały, ale przy jego interpretacji nie wykorzystano pełnego materiału programowego;
- mała precyzja w wypowiedzaniu sądów i wnioskowaniu;
- ujęcie tematu mało oryginalne;
- występują pewne zaburzenia kompozycyjne, nieliczne błędy rzeczowe, stylistyczne, ortograficzne, gramatyczne i interpunkcyjne.

Niedostateczny: Praca jest oceniona na niedostateczny jeśli widoczne są w niej:

- błędne zrozumienie tematu lub praca niezgodna z tematem;
- bardzo powierzchowna znajomość programowych tekstów literackich;
- błędna lub naiwna interpretacja treści;
- chaotyczna kompozycja, brak spójności tekstu;
- rażące błędy rzeczowe;
- liczne błędy stylistyczne, gramatyczne, interpunkcyjne i ortograficzne;
- styl nieudolny, rażące ubóstwo językowe;
- praca jest w całości lub części plagiatem.

4. Uwagi końcowe

4.1 Pożądane jest, aby student/ka oddał/a oceniającemu pracę w formie wydruku komputerowego (wydruk jednostronny, na białym papierze, czcionka 12, interlinia 1,5), bowiem prace pisane w trakcie studiów przygotowują do pisania prac licencjackich i magisterskich, a od absolwenta/ki wymaga się znajomości zasad komputerowej edycji tekstu. W wyjątkowych wypadkach student/ka może przedstawić do oceny pracę pisaną ręcznie, musi ona być jednak czytelna i estetyczna.

4.2 Praca **musi być złożona najpóźniej na dwa tygodnie przed końcem sesji** – oceniający musi mieć czas na jej przeczytanie, w związku z tym ma prawo odmówić przyjęcia pracy złożonej zbyt późno.

4.3 Nauczyciel akademicki ma prawo ograniczyć liczbę przyjętych prac (maksymalnie do liczby 1/6 studentów na danym roku).

4.4 Proponuje się ujednoczenie znaków korektorskich:

rzech.	– błąd rzeczowy
nieściśl.	– nieścisłość rzeczowa

log.	- błąd logiczny
gr.	- błąd gramatyczny
styl	- błąd stylistyczny
wyr.	- źle użyty wyraz, błędne wyrażenie
o!	- błąd ortograficzny pierwszego stopnia
o.	- błąd ortograficzny drugiego stopnia
i.	- błąd interpunkcyjny
powt.	- powtórzenie
V	- opuszczenie, brak
?	- niejasność (także nieczytelne pismo w przypadku prac odręcznych)
]	- akapit (w tekście)
L	- błąd literowy